

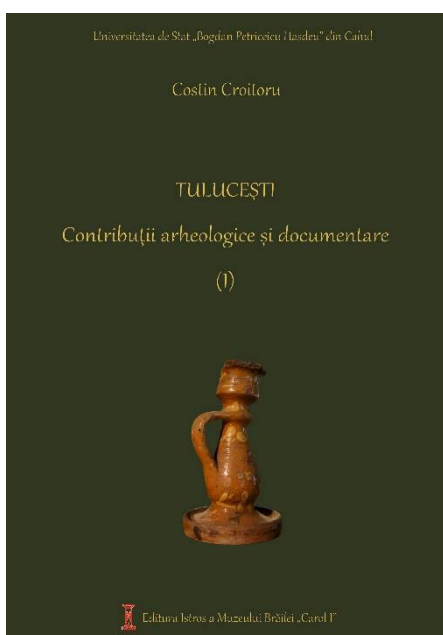
COSTIN CROITORU, TULUCEȘTI. CONTRIBUȚII ARHEOLOGICE ȘI DOCUMENTARE (I)

editura Istros a Muzeului Brăilei „Carol I”, Brăila-Cahul, 2020, 240 p.

Ion Ghelețchi

conf. univ. dr., Universitatea de Stat „B. P. Hasdeu” din Cahul

(email: gheletchi.ion@usch.md)

De la bun început trebuie spus faptul că volumul de față reprezintă unul dintre rezultatele proiectului de cercetare *Istorie, cultură și civilizație în spațiul Românesc*, care vizează cu precădere așezările de pe valea Prutului Inferior, dar și istoria locală în general, deschis sub auspiciile Universității de Stat „Bogdan Petriceicu Hasdeu” din Cahul.

Cum este îndeobște cunoscut, autorul este un recunoscut cercetător al trecutului nostru comun, iar rezultatele investigațiilor sale arheologice și documentare sunt diseminate în cadrul a numeroase producții istoriografice, între care cea mai recentă este prezentată aici.

Cum rezultă și din titlu, de principiu, este vorba despre o abordare monografică, sistematică, a așezării de pe malul Brateșului. Am spus de principiu, pentru că deși discursul istoriografic este centrat pe această veche așezare din valea inferioară a Prutului, reconstituirea istoriei sale a impus autorului, în realitate, tratarea unui spațiu adiacent mult mai amplu.

Volumul este fundamentat pe cele două componente esențiale: contribuțiile arheologice și contribuțiile documentare: în fapt cele două capitole centrale ale cărții. Fără îndoială rezidă (și) din această manieră de lucru concepția autorului potrivit căreia sinteza nu poate fi decât rezultatul tezei arheologice, conjugate cu antiteza „literară”.

Dincolo de abordarea clasică a unui studiu introductiv în care sunt lămurite argumentele care stau la baza acestui nou demers, este definit cadrul geografic supus atenției și căutările anterioare, cum spuneam, avem în față două paliere. În primul, autorul face un istoric al cercetărilor arheologice, inserând apoi propriile-

căutări de teren efectuate timp de câțiva ani, ulterior prezintă unele dintre cele mai reprezentative artefacte descoperite ce se mai păstrează astăzi în colecția școlară, în final întocmind și repertoriul arheologic al zonei.

În secundul, ancheta documentară scoate la iveală o suită de atestări documentare dar și elemente esențiale necesare reconstituirii istoriei lor, în zona Brateșului (*nota bene* cu relevanță pentru ambele maluri ale Prutului), întâi de toate autorul analizând hidronimele deloc puține în acest mediu lacustru (vezi aici Prut, Brateș, iezorul Covurluiului, gârla Curcubeta, Iezerul Davudul etc.); toponimele și ele numeroase (vezi aici satul Brateș, moșia Fărești, Fântâna Oasălor, satele Ghindușeni, Petrești, Scândureni, Tătarca, Șivița etc.); antroponimele nu mai puține și desigur relevante (de exemplu Bode, Ceacârlo Grecul, frații Cernat, Condrea, Ionașco Ghenghea, Lupul Prăjescul etc.).

Tot aici, câteva subcapitole interesează în mod special istoria de pe ambele maluri ale Prutului: *Morile din zona Brateșului și Covurluiului, pe Prut, Pruteț și Putna*; apoi *Drumurile și vămile din zona Brateșului*; respectiv *Domenii mănăstirești în zona Brateșului*; și *Interese particulare în zona Brateșului*.

Fără a detalia mai mult spre a nu răpi cititorului plăcerea de a parcurge și descoperi această veritabilă anchetă istorică, recomand spre lectură această contribuție, cum spuneam, rod al proiectului de cercetare *Istorie, cultură și civilizație în spațiul Românesc*, datorită evidentelor sale calități științifice, dar și ca model pentru viitoare contribuții, în cadrul aceluiași proiect.